

Poznań, dnia 13 września 2012r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-I.431.32.2012.11

Pan
Marek Zdunek
Wójt Gminy Gołuchów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) Wojewoda Wielkopolski przeprowadził kontrolę w Urzędzie Gminy w Gołuchowie mieszczącym się przy ul. Lipowej 1, 63-322 Gołuchów.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 399/12 z 24 lipca 2012 r. przez Panią Agnieszkę Cudniewicz starszego specjalistę w Wydziale Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, w dniach od 1 sierpnia do 7 sierpnia 2012 r.

Jednostka została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem z 24 czerwca 2012 r. znak PS-I.431.32.2012.11, a przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli (Urzędu Gminy w Gołuchowie) pod pozycją 4/2012.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość wykorzystania dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z klęską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r.

W związku z powyższym, Wojewoda Wielkopolski na podstawie art. 47 *ustawy o kontroli w administracji rządowej*, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Wielkopolski **ocenia pozytywnie z uchybieniami** działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą. Sformułowana ocena została oparta o ustalenia kontroli, w wyniku której stwierdzone uchybienia, występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadania.

Powyższą ocenę oparto na podstawie poniższych ustaleń:

Ustalono, że Gmina Gołuchów w 2011 roku otrzymała środki z rezerwy celowej budżetu państwa w dziale: 852 *Pomoc Społeczna*, rozdział: 85278 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami* w wysokości: 1.329.000,00 zł na realizację pomocy osobom lub rodzinom poszkodowanym przez huragan oraz realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 26 lipca 2011 r. (Dz. U. 2011, Nr 167, poz. 996).

Planowane środki sklasyfikowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207) w prawidłowej wysokości.

W 2011 r. dotację w kwocie 906.870,45 zł., Gmina Gołuchów przekazała do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołuchowie. Środki z dotacji, były przekazywane w ogólnych kwotach łącznie ze środkami przeznaczonymi na inne zadania. Przekazywane ogólne kwoty, nie były klasyfikowane czy opisywane zgodnie z klasyfikacją budżetową co potwierdzają: WB 109/2011 z dnia 02.06.2011 r., WB 196/2011 z dnia 27.09.2011 r., WB 215 z dnia 20.10.2011 r., WB 231 z dnia 10.11.2011 r., WB 234 z dnia 16.11.2011 r., WB 239 z dnia 23.11.2011 r. oraz ewidencja księgowa Gminy. Sytuacja taka powoduje brak przejrzystości w przepływie środków finansowych pomiędzy Gminą a Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gołuchowie zwanym dalej „GOPS”.

Postępowanie takie stanowi uchybienie, które jednak nie powodowało następstw dla kontrolowanego zagadnienia, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadania.

Po uzyskaniu wyjaśnień w tej sprawie, Zdzisława Gorzelińskiego Skarbnika Gminy oraz Iwony Razik Głównego Księgowego GOPS w Gołuchowie stwierdzono, iż z przekazanej przez Wojewodę Wielkopolskiego dotacji w wysokości 1.329.000,00 zł, dział 852, rozdział 85278 § 2010, Gmina przekazała do GOPS dotację w kwocie 906.870,45 zł (zgodnie z przedkładanymi przez GOPS zapotrzebowaniami). Stwierdzono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczył otrzymane środki na wypłatę zasiłków celowych w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej (powódź, huragan, przymrozki wiosenne) w 2011 r. co było zgodne z art. 168 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), który stanowi, iż wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

Kwota dotacji została ujęta w planach finansowych jednostki realizującej zadanie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w dziale 852, rozdziale 85278 § 3110 w związku z wystąpieniem klęsk żywiołowych w 2011 r., GOPS na wypłatę zasiłków celowych wydatkował środki w kwocie 902.870,45 zł. Kwota poniesionych wydatków jest zgodna z ewidencją księgową jednostki.

Kontroli poddano wybrane losowo decyzje administracyjne, na mocy których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych osobom nie będącym rolnikami oraz rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. klęsk żywiołowych. Na podstawie dobranej próby stwierdzono, że wszystkie osoby, którym udzielono pomocy w chwili składania wniosku i wydania decyzji administracyjnej były rolnikami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2008 r. Nr 50 poz. 291 ze zm.). Szkody, na które udzielono pomocy rodzinom rolniczym są zgodne z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011r. *w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych* (Dz. U. 2011 r., Nr 167, poz. 996).

Wnioski złożone Kierownikowi GOPS były składane po terminie wskazanym ww. rozporządzeniu, co jest niezgodne z § 9 ww. rozporządzenia. W związku z powyższym Marcin Ferenc Kierownik GOPS złożył w tej sprawie wyjaśnienia, które dołączono do akt kontroli. W przypadku osób nie będących rolnikami wnioski były składane ustnie,

co potwierdzają protokoły z przyjęcia podania wniesionego ustnie. Po dokonaniu analizy przedmiotowej sytuacji oraz uwzględnieniu wyjątkowości sytuacji oraz przedstawionych wyjaśnień stwierdzono, iż powyższe uchybienie nie powodowało następstw dla kontrolowanego obszaru zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadania.

Pomocy udzielono rodzinom rolniczym, których straty w gospodarstwie rolnym w uprawach rolnych wynosiły średnio powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji w gospodarstwie rolnym zgodnie z § 2 pkt 3 lit. a ww. rozporządzenia. Stwierdzono, że pomocy w formie zasiłku celowego udzielono zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia, który stanowi, że pomoc przysługuje w wysokości 5.000,00 zł, z zastrzeżeniem § 6 i 7 ww. rozporządzenia.

W badanej próbie we wszystkich przypadkach, prawidłowo ustalono „Intensywność pomocy brutto” w wysokości 90%, co jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. nr 40, poz.329).

Kontroli poddano również decyzje administracyjne wraz z wydatkami poniesionymi w związku z pomocą osobom, które nie były rolnikami. Powyższa pomoc przyznawana była na remont lub odbudowę budynku/lokalu mieszkalnego zgodnie z wytycznymi Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (wytyczne zawarte w piśmie z dnia 26 września 2011 r. znak BUSKŻ-III-5941-176/11).

Stwierdzono, że w badanej próbie wszystkie wydane decyzje administracyjne zawierają katalog elementów wymienionych w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 ze zm.). Powyższe decyzje doręczono stronom w sposób określony w art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego*.

Kontrola wykazała, iż faktyczna realizacja świadczeń była zgodna z indywidualnymi decyzjami administracyjnymi, które wyszczególniono w „Zestawieniu skontrolowanych wydatków poniesionych przez GOPS w związku z realizacją Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego

lub przymrozków wiosennych”, a także „Zestawieniu skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych przez GOPS w Gołuchowie, na mocy których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych dała osób i rodzin nie będących rolnikami poszkodowanych w wyniku katastrof naturalnych (huragan z dnia 5 września 2011 r.) łącznie z faktycznie poniesionymi wydatkami”. Łączna kwota wypłaconych zasiłków celowych w dziale 852, rozdział 85278 § 3110 wyniosła 902.870,45 zł w tym: (powódź 2010 r., przymrozki wiosenne 2010 r., huragan z dnia 5 września 2011 r.).

Wszystkie środki w formie zasiłków celowych wypłacono osobom lub rodzinom, zgodnie z art. 40 ust. 2 i 3 *ustawy o pomocy społecznej*. W 2011 r. GOPS wypłacił zasiłki celowe w łącznej kwocie 902.870,45 zł, co jest zgodne z imiennymi listami wypłat oraz ewidencją księgową GOPS. Wypłaty zasiłków celowych w przypadku rodzin rolniczych były zgodne z listami wypłat, natomiast kontrola list wypłat zasiłków dla osób nie będących rolnikami wykazała różnicę w wysokości 2.000,00 zł, pomiędzy kwotą wynikającą z list wypłat a faktyczną wypłatą zasiłków celowych. W związku z tym, Marcin Ferenc Kierownik GOPS dnia 6 sierpnia 2012 r. złożył w tej sprawie wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli. W związku z przedstawionymi wyjaśnieniami ustalono, iż na podstawie tej samej listy wypłat dokonano jednocześnie zwrotu zasiłku do GOPS i wypłaty w innym terminie środków w wysokości 2.000,00 zł nie sporządzając listy wypłat z datą wypłaty lub notatki służbowej. Powyższe uchybienie miało charakter formalny i nie powodowało następstw dla kontrolowanego obszaru zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadania.

Fakt wypłaty zasiłku zgodnie z listami, potwierdzają załączone wyciągi bankowe. Wydatki w formie zasiłku celowego ujęto w ewidencji księgowej jednostki zgodnie z rozporządzeniem *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*.

Skontrolowane dowody księgowe spełniają wymogi ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.). Wyjątkiem są faktury i rachunki przedstawione przez świadczeniobiorców dołączone do decyzji administracyjnych w celu, uzyskania na podstawie ich rozliczenia, wypłaty zasiłku celowego w pełnej wysokości. W związku z tym, Iwona Razik Główny Księgowy dnia 7 sierpnia 2012 r. złożyła wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli. Powyższe uchybienie występowało w sposób powtarzający się, jednak miało ono wyłącznie charakter formalny i nie powodowało następstw dla kontrolowanego obszaru.

Stwierdzono, iż w 2011 r. dotację celową w dziale 852, rozdział 85278 § 2010 przekazaną w kwocie 1.329.000,00 zł, GOPS wykorzystał w wysokości 902.870,45 zł.

Niewykorzystane środki z dotacji celowej w kwocie 426.129,55 zł tj.(GOPS 4.000,00 zł + Gmina 422.129,55 zł) zwrócono w dwóch transzach do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, co potwierdzają WB nr 257 z dnia 15 grudnia 2011 r. i WB nr 4 z dnia 5 stycznia 2012 r. oraz ewidencja księgowa.

Kontrola kwartalnych sprawozdań Rb-50 *kwartalne sprawozdanie o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami* sporządzonych w 2011 r. przez Urząd Gminy wykazała, że przedmiotowe sprawozdania sporządzone zostały zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 ze zm.). Stwierdzono, że w sprawozdaniu Rb-50 dla dotacji w dziale 852, rozdział 85278 Gmina wykazała dane zgodne z ewidencją księgową, natomiast w sprawozdaniu Rb-50 dla wydatków dane są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu złożonym przez GOPS do Urzędu Gminy.

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2011 r. Kierownik GOPS przekazał do Urzędu Gminy drogą elektroniczną (brak potwierdzenia przekazania sprawozdania). W związku z tym, Iwona Razik Główny Księgowy dnia 3 sierpnia 2012 r. złożyła wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli. Na podstawie analizy sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2011 r. oraz złożonych wyjaśnień, stwierdzono, iż sprawozdanie zostało przekazane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Kontrola wykazała, brak potwierdzenia przekazania sprawozdania Rb-50, sporządzonego przez Urząd Gminy dnia 14 lutego 2012 r. do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. W związku z tym, Zdzisław Gorzeliński Skarbnik Gminy dnia 2 sierpnia 2012 r. złożył wyjaśnienie, które dołączono do akt kontroli.

Po uwzględnieniu przedstawionych wyjaśnień oraz korekty sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2011 r., stwierdzono, iż Wójt Gminy Gołuchów przekazał powyższe sprawozdanie Wojewodzie Wielkopolskiemu w Poznaniu zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*. Powyższe uchybienia nie powodowały następstw dla kontrolowanego obszaru, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadania.

Powyższe ustalenia kontroli zostały udokumentowane na podstawie:

- 1) „Listy sprawdzającej wykorzystanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z kłeską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub

działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 roku huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- Urząd Gminy, załącznik nr 1;

- 2) „Listy sprawdzającej kwartalne sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” –Urząd Gminy, załącznik nr 2;
- 3) „Listy sprawdzającej wykorzystanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na zasiłki celowe związane z klęską żywiołową – huragan z dnia 5 września 2011 r. oraz dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- GOPS, załącznik nr 3;
- 4) „Listy sprawdzającej prawidłowość udzielania zasiłków celowych w 2011 r., na podstawie wydanych decyzji administracyjnych przez GOPS, załącznik nr 4;
- 5) „Listy sprawdzającej finansową realizację Programu pomocy dla rodzin rolniczych oraz osób nie będących rolnikami, które poniosły straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych, spowodowanych wystąpieniem w 2011 roku huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych”- GOPS, załącznik nr 5;
- 6) „Lista sprawdzająca kwartalne sprawozdania Rb-50 o dotacja i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” -GOPS, załącznik nr 6;

które załączono do niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego.

Wyniki kontroli udokumentowano również na zestawieniach pomocniczych tj.:

- 1) „Zestawienie przekazywanych środków z Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu do Gminy oraz z Gminy do jednostki bezpośrednio realizującej przedmiotowe zadanie” – Urząd Gminy;
- 2) „Zestawienie skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie na mocy, których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych” - GOPS;
- 3) „Zestawienie skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie na mocy, których udzielono pomocy w formie zasiłków celowych dla osób i rodzin nie będących rolnikami poszkodowanych

w wyniku katastrof naturalnych (huragan z dnia 5 września 2011 r.) łącznie z faktycznie poniesionymi wydatkami”- GOPS;

- 4) „Zestawienie skontrolowanych wydatków poniesionych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie w związku z realizacją Programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych” – GOPS;

które pozostają do wglądu łącznie z dowodami w aktach kontroli.

Ww. dokumentacja została podpisana przez Kierowników jednostki kontrolowanej i jednostki realizującej zadanie, Skarbnika oraz Głównego Księgowego.

Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, wnoszę o:

1. Dokonywanie zapisów na dokumentach potwierdzających przekazywanie dotacji z Gminy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołuchowie, umożliwiających ustalenie wysokości środków, zgodnie z klasyfikacją budżetową.
2. Dokonanie wszelkich starań aby wnioski, o których mowa w § 4 ust. 1 były składane zgodnie z terminem określonym w § 8 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych (Dz. U. Nr 167 poz. 996).
3. Dochowania wszelkiej staranności przy sporządzaniu i opisywaniu list wypłat, na podstawie których dokonywane są wypłaty zasiłków.
4. Dokonywanie zapisów na dowodach księgowych tj. fakturach i rachunkach przedstawianych przez świadczeniobiorców, na podstawie rozliczenia których otrzymują oni wypłatę zasiłku celowego w pełnej wysokości. Dokumenty takie, winny być powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie, zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).
5. Potwierdzanie przekazywania sprawozdań finansowych Rb-50 z podaniem czytelnej daty przekazania sprawozdania przez Urząd Gminy w Gołuchowie i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie. Postępowanie takie jest niezbędne do ustalenia terminowości przekazania przedmiotowego sprawozdania.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie **30 dni** od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

/Z up. Wojewody Wielkopolskiego

Przemysław Pacia

Wicewojewoda Wielkopolski/